

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet efter REACH forordning (EF) nr. 1907/2006

1. Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Produktidentifikator:	LINDEMANN FUEL SYSTEM CLEANER	PR-nr.: -
Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes: Tilsætning til benzin.		
Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:		
Virksomhed:	Lindemann ApS Enhøjsvej 16-20 3450 Allerød Danmark	
Kontaktperson:	sbl@lindemann.dk	
Nødtelefon:	+45 48 14 11 11 (Lindemann ApS, alm. arbejdstid) +45 82 12 12 12 (Bispebjerg hospital, Giftlinje)	
Dato:	29.11.2011	

2. Fareidentifikation

Klassificering af stoffet eller blandingen:

Produktet er ifølge CLP klassificeret med Asp Tox 1;H304 Aquatic Chronic 2;H411 EUH 066. Produktet kan medføre lungeskader ved indtagelse. Produktet indeholder et organisk opløsningsmiddel, som ved indånding i større mængder over længere tid kan give skader på centralnervesystemet. Produktet er miljøfarligt. Produktet er brandfarligt i henhold til Justitsministeriets regler.

Den fuldstændige tekst for H-sætninger findes i pkt. 16.

Mærkningselementer:

Mærkning ifølge CLP (1272/2008):

Indeholder: Destillater (råolie), hydrogenbehandlede, lette

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i lungerne (H304)
Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger (H411)
Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud (EUH 066)

Opbevares utilgængeligt for børn (P102)

Undgå udledning til miljøet (P273)

I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge (P301+P310)

Fremkald IKKE opkastning (P331)

Indholdet/beholderen bortskaffes til Kommunal genbrugsplads (P501)

Fare

Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht kriterierne i REACH bilag XIII.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Stoffer: -

Blandinger:

<u>Stofnavn</u>	<u>CAS-nr.</u>	<u>EF-nr.</u>	<u>Indeks-nr.</u>	<u>Vægt-%</u>	<u>REACH req.-nr.</u>	<u>Klassificering</u>
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede, lette ¹⁾	64742-47-8	265-151-9	649-328-00-1	90-99	-	Xn;R65 R66 N;R51-53 CLP: Asp tox. 1;H304 Aquatic Chronic 2; H411 EUH 066
Poly[oxy(1,2- butandiy)], alpha-(3- aminopropyl)-gamma- hydroxy-,C11-14- isoalkylether, C13-rig	-	-	-	1-10	-	N;R51-53 CLP: Aquatic Chronic 2; H411

¹⁾ Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

CLP*: Europa-Parlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1272/2008.

Den fuldstændige tekst for R- og H-sætninger findes i pkt. 16.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

Indånding:

Bring den tilskadekomne til frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Kontakt læge. **Svære tilfælde:** Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.

Hudkontakt:

Forurenet tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Efter afvaskning smøres huden med en fed creme. Hvis irritation ikke ophører: Kontakt læge.

Øjenkontakt:

Det opspilede øje skylles straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes. Hvis irritation ikke ophører straks: Kontakt læge. Skylningen fortsættes også under transport til læge/sygehus.

Indtagelse:

Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Hvis øjeblikkelig lægehjælp ikke er mulig; Fremkald ikke opkastning. Hold hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance. Bevidstløse må ikke få væske. Ved bevidstløshed: Se indånding.

Forbrænding:

Skyl med vand, indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen tøj, som ikke er fastbrændt, fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil læge overtager behandlingen.

Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Produktet kan medføre lungeskader ved indtagelse. Produktet indeholder et organisk opløsningsmiddel, som ved indånding i større mængder over længere tid kan give skader på centralnervesystemet.

Angivelse af, om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed: Tilkald straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

5. Brandbekæmpelse

Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Produktet er brandfarligt i henhold til Justitsministeriets regler. Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes følgende nedbrydningsprodukter: kuldioxid, kulmonoxid.

Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholder om muligt eller nedkøl med vand. Brug luftforsynet åndedrætsværn ved brandslukning.

6. Forholdsregler overfor udslip ved uheld

Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8. Sørg for god udluftning. Undgå indånding af dampe.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak – se pkt. 12. Ved spild til det ydre miljø kontaktes miljømyndighederne.

Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Større mængder spild tildækkes/opsuges med sand eller andet absorptionsmateriale. Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild – se pkt. 13

Henvielse til andre punkter:

Se ovenfor.

7. Håndtering og opbevaring

Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe og aerosoltåger. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Vask straks, hvis huden bliver forurenet. Skift forurenet tøj. Adgang til rigeligt vand og øjenskylleflaske.

Må ikke anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader.

Rygning forbudt. Adgang til nødbruiser

Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Produktet opbevares tillukket i originalbeholder på et tørt og velventileret sted.

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

Brandfareklasse: III-1, En oplagsenhed: 50 liter

Særlige anvendelser:

Se anvendelse – pkt. 1.

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Kontrolparametre:

Følgende oplysningspligtige indholdsstoffer har en grænseværdi efter Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507/2011:

Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette   25 ppm (Vejledende)

Overholdelse af grænseværdien kan kontrolleres ved arbejds-hygieniske målinger.

DNEL: Ingen CSR.

PNEC: Ingen CSR.

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Anvend ikke produktet før alle advarsler er læst og forstået. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Forurenet tøj tages af og vaskes, før det bruges igen. Undgå indånding af dampe.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend åndedrætsværn. Anvend halvmaske EN 140 med udskiftelig gasfilter type A iht. EN 14387. Filtrene har begrænset levetid. Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelsehandsker af f.eks. nitrilgummi (NBR), butylgummi, PVC eller neopren. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstider for produktet, så ved spild på handsken skiftes denne straks, og hænderne vaskes grundigt med vand og sæbe.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller ved risiko for at produktet kommer i øjnene.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

Eventuelle rester og affald fra produktion, skal opsamles og bortskaffes som nævnt i pkt. 13.

Behandling og udledning af spildevand skal være i overensstemmelse med kommunale bestemmelser.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende: Væske

Dampmassefylde: -

Lugt: -

Relativ massefylde: -

Lugttærskel: -

Opløselighed i vand: -

pH: -

Fordelingskoefficient n-oktanol/vand: -

Smeltepunkt/frysepunkt: -

Selvantændelsestemperatur: -

Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval: -

Dekomponeringstemperatur: -

Flammepunkt: 62-100 °C

Viskositet: -

Fordampningshastighed: -

Eksplorative egenskaber: -

Antændelighed: -

Oxiderende egenskaber: -

Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser vol.%: -

Andre oplysninger:

Damptryk: -

-: Betyder ingen data eller ikke relevant

10. Stabilitet og reaktivitet

Reaktivitet:

Ved kontakt med stærke oxidationsmidler kan der ske en ophedning og dannelse af antændelige dampe. Ved opvarmning afgives dampe som kan danne eksplosive blandinger med luft.

Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser.

Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

Forhold, der skal undgås:

Varme.

Materialer, der skal undgås:

Oxidationsmidler.

Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til høje temperaturer (spaltning) afgives giftige gasser: Carbonmonoxid, carbondiooxid.

11. Toksikologiske oplysninger

Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
	Destillater (råolie), hydrogenbehandlede, lette:		
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = Ingen akutte effekter	OECD 403	ECHA
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 2000 mg/kg	OECD 402	ECHA
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg	OECD 420	ECHA
Ætsning/irritation:	Hud(kanin): Irriterende Øje(kanin): Ikke irriterende	- -	ECHA ECHA
Sensibilisering	Ikke sensibiliserende (hudkontakt)	OECD 406	ECHA
CMR:	Kræftfremkaldende effekt: Ikke entydigt positive/negative resultater Mutagenicitet: Negativ i test Fertilitetstoksicitet: NOAEL = 750 mg/kg bw/dag Fosterskadende effekt: NOAEL (rotte): (maternal og development toksicitet ≥ 364 ppm.	OECD 451 OECD 476 - OECD 414	ECHA ECHA ECHA ECHA
	Poly[oxy(1,2-butandiy)], alpha-(3-aminopropyl)-gamma-hydroxy-,C11-14-isoalkylether, C13-rig:		
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = Ingen tilgængelige data	-	MSDS*
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 2000 mg/kg	-	MSDS*
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg	-	MSDS*
Ætsning/irritation:	Hud(kanin): Ikke irriterende Øje(kanin): Kan virke irriterende	-	MSDS* MSDS*
Sensibilisering	Ikke sensibiliserende (hudkontakt)	-	MSDS*
CMR:	Ingen data som indikerer at stoffet kan være kræftfremkaldende Ingen data som indikerer at stoffet kan være mutagent Ingen data som indikerer at stoffet kan skade fertiliteten Ingen data som indikerer at stoffet kan være fosterskadende	- - - -	MSDS* MSDS* MSDS* MSDS*

MSDS*: Sikkerhedsdatablad fra råvareleverandør dateret 5.10.2011. Baseret på data for lignende materialer.

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mave-tarmkanal.

Symptomer:

Indånding:

Produktet kan virke irriterende på åndedrætsorganerne og kan medføre svimmelhed, hovedpine og almen utilpashed.

11. Toksikologiske oplysninger

Hud:

Produktet virker irriterende ved kontakt med huden. Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

Øjne:

Produktet kan virke irriterende ved kontakt med øjnene.

Indtagelse:

Indtagelse vil medføre kvalme, ubehag og eventuelt opkast. Produktet kan medføre lungeskader ved indtagelse.

Langtidsvirkninger:

Produktet indeholder et organisk opløsningsmiddel, som ved indånding i større mængder over længere tid kan give skader på centralnervesystemet.

12. Miljøoplysninger

Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (medie)	Datakilde
	Destillater (råolie), hydrogenbehandlede, lette:		
Fisk	LL ₅₀ (Onchorhynchus mykiss, 96h) = 2-5 mg/l	OECD 203	ECHA
Krebsdyr	EL ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 1,0-2,0 mg/l	OECD 202	ECHA
Alger	EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 1-3 mg/l	OECD 201	ECHA
	Poly[oxy(1,2-butandiyl)], alpha-(3-aminopropyl)-gamma-hydroxy-,C11-14-isoalkylether, C13-rig:		
Fisk	LC ₅₀ = 1-10 mg/l	-	MSDS*
Krebsdyr	Ingen tilgængelige data	-	MSDS*
Alger	EC ₅₀ = 10-100 mg/l	-	MSDS*

MSDS*: Sikkerhedsdatablad fra råvareleverandør dateret 5.10.2011.

Destillater (råolie), hydrogenbehandlet, let og naphta (råolie), tung, aromatisk og poly[oxy(1,2-butandiyl)], alpha-(3-aminopropyl)-gamma-hydroxy-,C11-14-isoalkylether, C13-rig er giftige for organismer, der lever i vand, og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet ifølge Miljøministeriets regler.

Produktet er giftigt for organismer, der lever i vand, og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet ifølge Miljøministeriets regler.

Persistens og nedbrydelighed:

Ingen tilgængelige oplysninger.

Bioakkumuleringspotentiale:

Ingen tilgængelige oplysninger.

Mobilitet i jord:

Ingen tilgængelige oplysninger.

Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. Kriterierne i REACH bilag XIII.

Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse

Metoder til affaldsbehandling:

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikaliegruppe:

H

Affaldsfraktion:

03.13

EAK kode:

13 07 03

14. Transportoplysninger

Produktet betragtes ikke som farligt gods ved transport.

UN-nummer: -

Transportfareklasse(r): -

Miljøfarer: Ingen ift. transportreglerne

Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):-

Emballagegruppe: -

Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

15. Oplysninger om regulering

Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffer eller blandinger med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke anvendes af unge under 18 år (lærlinge undtaget).

Ved en arbejdspladsbrugsanvisning skal det sikres at ansatte ikke udsættes for påvirkninger, der kan indebære risiko ved graviditet eller amning (jv. Arbejdstilsynets Bek. om arbejdets udførelse).

Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSA.

16. Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

R51-53: Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet

R65: Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse

R66: Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud

H304: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene

H411: Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger

EUH066: Gentagen kontakt

Forkortelser:

ADR = Den europæiske konvention om international transport af farlig gods af vej

At = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenitet, mutagenitet og reproduktionstoksicitet

CSA = Chemical Safety Assessment (Kemikaliesikkerhedsvurdering)

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50% (Effektkoncentration 50%)

IATA = Den internationale Luftsammenslutning

IMDG = Den internationale kode for søtransport af farligt gods

LC₅₀ = Lethal Concentration 50% (Dødelig koncentration 50%)

LD₅₀ = Lethal Dose 50% (Dødelig dosis 50%)

LOAEL = Lowest Observed Adverse Effect Level (Lavest observerede effektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

OACI: Organisationen for International Civil Luftfart

NOAEL = No Observed Adverse Effect Level (Observeret nuleffektniveau)

NOEL = No Observed Effect Concentration (Observeret nuleffektkoncentration)

PBT= Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

RID = Reglement for international befordring af farligt gods med jernbane

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget Persistent, meget bioakkumulerende)

16. Andre oplysninger

Litteratur:

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)
ECHA = European Chemical Agency (Det europæiske kemikalieagentur)
ECOTOX = U.S. EPA EcoToxicology database

16. Andre oplysninger

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet efter REACH forordning (EF) nr. 1907/2006.

Ændringer siden foregående version:

-

Klassificering af stoffet eller blandingen:

Produktet er klassificeret som farligt med Xn,N;65-66-51-53.

Produktet kan medføre lungeskader ved indtagelse. Produktet indeholder et organisk opløsningsmiddel, som ved indånding i større mængder over længere tid kan give skader på centralnervesystemet. Produktet er miljøfarligt. Produktet er brandfarligt i henhold til Justitsministeriets regler.

Den fuldstændige tekst for R-sætninger findes i pkt. 16.

Mærkningselementer:

Mærkning ifølge 50/2011:

Indeholder: Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette

Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet (R51/53)

Farlig; kan give lungeskade ved indtagelse (R65)

Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud (R66)

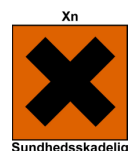
Opbevares utilgængeligt for børn (S2)

Ved indtagelse

Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket (S62)

Dette materiale og dets beholder skal bortskaffes som farligt affald (S60)

Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/sikkerhedsdatablad (S61)

Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht kriterierne i REACH bilag XIII.

Udarbejdet af: Eurofins Product Testing A/S, Smedskovvej 38, 8464 Galten, tlf. 70 22 42 76, fax 70 22 42 75